MAKALE ÇAĞRISI

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi

Osmangazi Journal of Educational Research

OJER

“Eğitimde Yapay Zekâ Özel Sayısı”

“Eğitimin amacı yalnızca bilgi aktarmak değil, düşünmeyi dönüştürmektir.”

(John Dewey)

"Tarihte üç büyük olay vardır. Bunlardan ilki kâinatın oluşumudur. İkincisi yaşamın başlangıcının olmasıdır. Üçüncüsü de yapay zekânın ortaya çıkışıdır." Massachusetts Teknoloji Enstitüsü Bilgisayar Bilimleri laboratuvar yöneticilerinden Edward Fredkin'in bu ifadesi, yapay zekânın geliştirilmesinin insanlık tarihi açısından en büyük dönüm noktalarından biri olarak değerlendirilebileceğini göstermektedir. Son yıllarda yapay zekâ teknolojilerinde yaşanan hızlı gelişmeler, toplumsal yaşamın tüm alanlarında olduğu gibi eğitim alanında da köklü dönüşümlere yol açmaktadır. Öğretim süreçlerinin planlanmasından ölçme ve değerlendirmeye, öğrenme analitiklerinden bireyselleştirilmiş öğrenme ortamlarının tasarlanmasına kadar pek çok boyutta yapay zekâ temelli uygulamalar eğitim sistemlerine entegre edilmektedir. Bu dönüşüm, eğitimde fırsat eşitliği, öğretmen rolleri, öğrenme kuramları, etik sorumluluklar ve veri güvenliği gibi temel kavramların yeniden ele alınmasını gerekli kılmaktadır.

Yapay zekâ, öğrenenlerin bireysel ihtiyaçlarına göre uyarlanmış öğrenme deneyimleri sunma potansiyeliyle dikkat çekmektedir. Akıllı öğretim sistemleri, sohbet robotları, otomatik geri bildirim mekanizmaları ve büyük veri temelli öğrenme analitikleri sayesinde öğretim süreçleri daha esnek, dinamik ve kişiselleştirilebilir hâle gelmektedir. Bununla birlikte, yapay zekâ teknolojilerinin eğitimde kullanımına ilişkin pedagojik, etik, hukuki ve psikolojik boyutların bütüncül biçimde ele alınması büyük önem taşımaktadır. Eğitimde yapay zekâ uygulamalarının yaygınlaşması; öğretmenlerin mesleki rollerinin dönüşümü, öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal gelişimleri üzerindeki etkileri, ölçme ve değerlendirme süreçlerinde güvenilirlik ve adalet ilkeleri, veri gizliliği ve algoritmik önyargı gibi çok boyutlu tartışmaları da beraberinde getirmektedir. Bu bağlamda, eğitim bilimleri alanında yapılacak bilimsel çalışmaların, yapay zekânın eğitim ortamlarındaki etkilerini disiplinlerarası bir bakış açısıyla incelemesi gerekmektedir.

UNESCO (2021) tarafından yayımlanan "Artificial Intelligence and Education: Guidance for Policy-makers/ Yapay Zekâ ve Eğitim: Politika Yapıcılar için Rehber" raporunda, yapay zekânın eğitimde kullanımının pedagojik amaçlarla uyumlu, etik ilkelere dayalı ve insan merkezli bir yaklaşım çerçevesinde ele alınması gerektiği vurgulanmaktadır. Bu yaklaşım, yapay zekânın yalnızca teknolojik bir yenilik olarak değil, aynı zamanda eğitim felsefesi, öğretim tasarımı ve öğrenme psikolojisi açısından da değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Bu perspektiften hareketle, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi olan Osmangazi Journal of Educational Research (OJER) tarafından **"Eğitimde Yapay Zekâ Özel Sayısı"** hazırlanması planlanmıştır. Bu özel sayıda, eğitimde yapay zekâ kullanımını kuramsal ve uygulamalı yönleriyle ele alan özgün bilimsel çalışmalara yer verilmesi amaçlanmaktadır.

Özel sayının kapsamına giren başlıca konu alanları aşağıda sunulmuştur:

- Yapay zekâ ve üretken yapay zekâ okuryazarlığı
- Eğitim politikaları bağlamında yapay zekâ
- Eğitimde yapay zekâ uygulamaları
- Öğretmen eğitiminde yapay zekâ
- Alan eğitiminde yapay zekâ
- Disiplinler arası yaklaşımlar ve yapay zekâ
- Yapay zekâ destekli öğretim tasarımı
- Öğrenme analitikleri ve büyük veri kullanımı
- Yapay zekânın öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve sosyal gelişimine etkileri
- Yapay zekâ ve ölçme-değerlendirme süreçleri
- Yapay zekâ ve kapsayıcı eğitim
- Yapay zekâ ve bireyselleştirilmiş öğrenme
- Eğitimde yapay zekâ etiği ve veri güvenliği

Makale göndermek isteyen araştırmacıların dergi adresini (https://ojer.ogu.edu.tr/) incelemeleri ve DergiPark (https://dergipark.org.tr/tr/pub/ojer) üzerinden İngilizce dilinde hazırlayacakları özgün araştırmalarını sisteme yüklemeleri gerekmektedir. OJER **"Eğitimde Yapay Zekâ Özel Sayısı"** için gönderilen çalışmalar OJER Dergi şablonuna ve kurallarına uygun olmalıdır. OJER Dergisi'nin mevcut yayın ilkeleri, değerlendirme ölçütleri ve hakemlik süreci bu özel sayı için de geçerlidir. Gönderilen çalışmalar, editör ve hakem değerlendirme süreçlerinin olumlu sonuçlanması durumunda özel sayıda yayımlanacaktır.

ÖNEMLİ TARİHLER

Tema: "Eğitimde Yapay Zekâ Özel Sayısı"

Makale Göndermek İçin Son Tarih: 01 Ekim 2026

(Bu tarihten sonra gönderilen çalışmalar OJER'in ileriki sayıları için değerlendirmeye alınacaktır.)

Yayın Tarihi: Aralık 2026

OJER Dergisi **"Eğitimde Yapay Zekâ Özel Sayısı"** için makale çağrımızı siz değerli araştırmacıların bilgilerinize sunarız; değerli çalışmalarınız ile katkılarını bekleriz.

Bilim'le kalınız, Bizim'le kalınız...

Prof. Dr. M. Zafer BALBAĞ

Enstitü Müdürü

OJER Baş Editörü

OSMANGAZİ JOURNAL OF EDUCATIONAL RESEARCH

OJER

Special Issue

Artificial Intelligence in Education

OJER: http://ojer.ogu.edu.tr

Osmangazi Journal of Educational Research is published by Institute of Education in Eskisehir Osmangazi University, Turkey